

Alfons Bohumil Šťastný

Rada autorů dobrodružné literatury píše o příbězích z dalekých krajů, aniž by kdy vytáhli paty z rodné země nebo dokonce rodného města. Ze světových připomeňme třeba Karla Maye, který začal cestovat až po napsání většiny svých knih z různých koutů světa. Jiným příkladem může být autor Švýcarského Robinsona Johann David Wyss, který téměř celý život strávil ve Švýcarsku. Konec konců, ani proslavený Jules Verne, ačkoli ten asi cestoval nejvíc, nenavštívil všechny země o nichž ve svých knihách píše.

U nás je z těch doma sedících světoběžníků asi nejznámější František Flos. Ten ovšem o místech, kde se jeho knížky odehrávají, sbíral pečlivě informace, nejen v knihách a časopisech, ale také od lidí, kteří po světě cestovali, a na jeho knížkách je to znát. Horší to bylo třeba se spisovatelem dobrodružných, ale hlavně fantastických knížek J. M. Troskou. Ten ve svých knížkách spokojeně ignoroval nejen přírodní zákony, ale také geografické realie. Přesto se s jistou dávkou shovívavosti jeho knížky docela dobře čtou.

Tentokrát se zastavíme u autora, který upadl téměř v zapomenutí, ačkoli toho napsal skutečně mnoho. Alfons Bohumil Šťastný (pokřtěný Bohumil Václav) se narodil roku 1866 v Praze na Starém Městě v rodině řezníka Karla Šťastného. Původním povoláním byl učitel, ale ze zdravotních důvodů tuto dráhu opustil a věnoval se psaní a překládání.

V roce 1900 se oženil s Josefou Knotkovou a spolu žili až do roku 1922, kdy zemřel. Pochovaný je v Praze na Olšanských hřbitovech.

V souborném katalogu ČR nalezneme více než 350 titulů, jichž byl autorem. Číslo je to impozantní, ale je třeba přiznat, že většinou se jednalo o rozsahem skromnější tituly – tak něco přes třicet stránek. Žánrově byly jeho práce velice pestré – od pohádek přes divadelní hry, dobrodružné příběhy až po „lékařské“ rady. Kromě toho se někteří badatelé domnívají, že byl i autorem řady detektivních povídek se skvělým detektivem Léonem Cliftonem¹. Vyšlo jich více než 250. Čtenářům jsou prezentované jako „překlady z angličtiny“, patrně pro zvýšení atraktivnosti. Podobná praxe se používala i u celé řady knížek, které vycházely v sešitech Rodokaps. Autorství cliftonek není jednoznačné, jiní badatelé se domnívají, že jejich autorem byl brněnský herec a režisér Jaroslav Puda (1870 – 1926). Rozhodování nechme odborníkům a podívejme se na knížku (či spíše povídku), kde autorství není sporné.

Před časem jsem v antikvariátu narazil na dosti odrbaný svazček několika sešitů s povídkami podle obálky určenými jako „Zábavné a poučné čtení pro mládež“. Hned první pojednávala o trosečnicích a titul „Deset dní na prámu“ sliboval popsání záchrany trosečníků na nouzovém plavidle. Když jsem četl, připadalo mi to skutečně „zábavné“. „Poučné“ už méně, jsou tam místy pěkné ptákoviny. Díval jsem se v digitální knihovně Národní knihovny, ale „Deset dní na prámu“ jsem tam nenašel. Nakonec jsem neodolal a příběh naskenoval, takže můžete posoudit sami.

Na adrese <https://ndk.cz/view/uuid:d2621be0-c4c3-11e5-bef4-005056827e51?page=uuid:50f22160-e1f9-11e5-9f76-5ef3fc9bb22f> se můžete podívat na další námořní dílo A. B. Šťastného: „Zakletí námořníci na pustém ostrově“. Jsou k dispozici i další knihy.

Víc se mi o A. B. Šťastném zjistit nepodařilo, ani jeho fotografii jsem nikde nenašel.

čfk

1 Pokud by vás tyto patrně první české detektivky zajímaly, najdete je digitalizované na adrese: <https://dapl.ucl.cas.cz/cliftonky>